

Трагічні сторінки нашої історії

Україна 1932-1933 рр. - це історичне минуле, одна з мало досліджених проблем нашої історії. Тема Голодомору опинилася в епіцентрі політичних і наукових дискусій, вивчення архівних документів. Не залишилися осторонь від цього і співробітники Старобешівського районного трудового архіву.

Я брала участь у виявленні інформації про Голодомор в Старобешівському районі у 1932 - 1933 роки за документами, що знаходяться на зберіганні в Державному архіві Донецької області. Це постанови, директиви, телеграми органів влади, листи людей, інформаційні відомості. Про що свідчать виявлені архівні документи? Наведу кілька прикладів. Інформаційне повідомлення правління Марійїнського робіткому про неправильну нормі видачі хліба, перебоях з постачання (Ф-87, д.16. Л.8об.). Доповідь голови Олександрівської сільської ради Старобешівського району про слабкий виконання плану по хлібозаготівлях (Ф 87. д.16. Л.12). Інформація про те, чому раніше багатий колгосп у 1933 році став жебраком (Ф-4354.Д.1. л.4об.).

На жаль, архівних документів про голод 1932-1933 років в районі збереглося дуже мало, а ті малочисленні протоколи, доповіді, інформації, повідомлення, статті не дають повного опису подій тих років в Старобешівському районі.

Тому нами проводилася робота зі збору спогадів очевидців подій тих років. І хоча спогади очевидців вважаються джерелами недостатньо високого ступеня достовірності, але мають велику цінність, ніж інші джерела. Вони відповідають реальності того часу краще, ніж документи, створені в 30-і роки в умовах тотального замовчування про голодомор.

Вік очевидців голодомору в 1932-1933 рр. - 5-6 років, тому їх спогади - дитячі спогади (або спогади дитинства). Перш за все вони згадують почуття постійного голоду, смерть родичів.

Так, Коваленко Любов Максимівна. 1922 р.н., народилася в селянській родині Старобешівського району. Прийшовши 14.03.2008 в архів для отримання довідки про підтвердження факту роботи в радгоспі «Гірник» розповіла: «Сім'я складалася з 9 чоловік - батьки, 6 дочок і маленький синочок. У 1928 році почалася колективізація і розкуркулення, забирали все, не залишили ані зерна, ані овочів, забирали навіть посівне насіння. Півсела вивезли на хутір в степи. Жили в зруйнованих будинках по кілька сімей, з дітьми та людьми похилого віку. У будинках, крім стін і даху, нічого не було, ні дверей, ні скла у вікнах. Не було води, їжі ... вивезли на голодну смерть. Вижили тому, що тато до розкуркулення поїхав в

Єнакієво, тому вже чули, що буде щось страшне ... ». Її спогади записані онукою і передані в трудовий архів.

Трагічні уроки минулого все частіше нагадують про себе. Ми звертаємося до подій 85 річної давнини - подія тридцятих років минулого століття, щоб переосмислити сьогодення. Пройшла ціла епоха, але не вщухає біль тих, хто пережив страшні голодні роки, а значить ми, нащадки, повинні знати і пам'ятати правду про цю трагедію в ім'я майбутнього. А головне - доносити суспільству правдиву інформацію. Бо це стане запорукою не повторення лихих часів у майбутньому.

